

TÁJÉKOZTATÓ

AZ ENERGIA- ADÓRÓL

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

VILLAMOS ENERGIA

FÖLDGÁZ

Tisztelt Olvasó!

Az adózási rendszerünkbe – az ökoadó egyik elemeként – 2004. január 1-jétől egy teljesen új adónem kerül bevezetésre, melynek célja az externális környezeti károk energiaárakba történő beépítése, illetve az energiatakarékosságra való ösztönzés.

A Magyar Közlöny 131. számában kihirdetett, az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény az európai uniós elvárásoknak megfelelően a szakmai jogszabályokkal összhangban került megalkotásra.

E tájékoztatót mindazoknak ajánljuk, akik az új adónem alanyai lesznek, illetve a piaci liberalizálódás eredményeként a jövőben azzá válhatnak.

A tájékoztató – a teljesség igénye nélkül – az Olvasó számára reméljük hasznos segítséget nyújt az energiaadózással kapcsolatos szabályok megismerésében.

VPOP Jövedéki Igazgatóság

Az energiatermékek uniós adóztatása

Az energiatermékek és elektromosság adóztatása közösségi kereteinek átstrukturálásáról szóló 2003/96/EK Irányelv (energiaadó irányelv) által meghatározott szabályokat az Európai Unióban 2004. január 1-jétől kell kötelezően alkalmazni.

Az energiaadó irányelv a belső piac további egységesítése, a nemzeti szabályozások közötti különbségek csökkentése érdekében egységes energiaadót vezetett be, és a hatályát kiterjesztette az eddig is harmonizált alapon adóztatott ásványolajtermékeken túl valamennyi energiatermékre, így a szénre, a földgázra és a villamos energiára is. Meghatározta továbbá az alkalmazandó adóminimumokat is, amelyeket a tagállamoknak a nemzeti adómértékek kialakításánál kötelezően figyelembe kell venniük.

Az energiaadó irányelv tág teret ad az eltérő adómértékek, a csökkentett adók és adómentességek alkalmazásának. Ezek közül kiemelhető, hogy a szén, a villamos energia és a földgáz esetében a lakossági felhasználás mentesíthető az energiaadó alól, és a tagállamok dönthetnek arról, hogy élnek-e ezzel a lehetőséggel.

A szén esetében az energiaadó irányelv kizárólag az adható adómentességeket jelöli meg, melyek a következők:

- a szén felhasználása környezetbarát termékek gyártás technológiájához, illetve a megújuló energiából származó üzemanyagok kifejlesztéséhez,

Mi a célja az energiaadó irányelvnek?

Mentesíthető-e az energiaadó alól a lakossági felhasználás?

Milyen esetben adható a szénre adómentesség?

Mikor kötelező a villamos energia adómentesítése?

Milyen esetben adható a villamos energiára adómentesség?

- a szén felhasználása kombinált hő és energiatermeléshez,
- a szén felhasználása háztartásokban és jótékonyági szervezetek által,
- a szén felhasználása mezőgazdaságban, kertészetben, halászatban és erdészetben.

Az energiaadó irányelv szerint a villamos energiát kötelező az adó alól mentesíteni, ha azt villamos energia termeléséhez használják fel, továbbá, ha az több mint 50%-át teszi ki egy termék költségeinek.

Az energiaadó irányelv szerint adható adómentességek a következők:

- a villamos energia felhasználása környezetbarát termékek gyártástechnológiájához, illetve a megújuló energiából származó üzemanyagok kifejlesztéséhez,
- a villamos energia előállítása nap, szél, geotermikus, hidraulikus biomassza eredetű vagy bezárt szénbányák által kibocsátott metángázból,
- a villamos energia felhasználása kombinált hő és energiatermeléshez,
- a kombinált erőművekben előállított villamos energia, ha a generátorok környezetbarát módon üzemelnek,
- a villamos energia felhasználása vasúti személy- és teherszállításban, továbbá metró,

villamos és trolibusz által helyi közlekedésben,

- a villamos energia felhasználása háztartásokban és jótékonyági szervezetek által,
- a villamos energia felhasználása mezőgazdaságban, kertészetben, halászatban és erdészetben.

Az energiaadó irányelv szerint a földgázt kötelező az adó alól mentesíteni, ha azt villamos energia termelésére használják fel.

Az energiaadó irányelv szerint adható adómentességek a következők:

- a földgáz felhasználása környezetbarát termékek gyártás technológiájához, illetve a megújuló energiából származó üzemanyagok kifejlesztéséhez,
- a földgáz felhasználása kombinált hő és energiatermeléshez,
- a földgáz részaránya az összes energiafogyasztás 15%-át nem éri el,
- a földgáz felhasználása háztartásokban és jótékonyági szervezetek által,
- a földgáz felhasználása mezőgazdaságban, kertészetben, halászatban és erdészetben.

Mikor kötelező a földgáz adómentesítése?

Milyen esetben adható a földgázra adómentesség?

Az energiatermékek hazai adóztatása

Mikortól kell alkalmazni az energiaadó törvényt?

A jogharmonizációs kötelezettségünkre tekintettel a kormány úgy döntött, hogy az energiaadó irányelvnek megfelelő szabályozást még az Európai Unióhoz történő csatlakozást megelőzően, már 2004. január 1-jével bevezeti, mellyel kapcsolatos adóhatósági feladatokat a vám- és pénzügyőrség fogja ellátni.

Mi az energiaadó törvény célja?

Az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény (energiaadó törvény) alapvető célja, a magyar gazdaság versenyképességének növelése, amely hosszú távon csak tudatos és takarékos energiafelhasználással következhet be. Az energiaadó a gazdálkodókat hatékonyabb energiafelhasználás megvalósítására, és környezetkímélőbb termelési módszerek bevezetésére ösztönzi annak érdekében, hogy a negatív externáliákra fordított kiadások csökkenjenek.

Az energiaadó bevezetése egyfelől az intézményi (egészségügyi-, oktatási intézmények) és kommunális szektort, másfelől az energiaigényes termelői (cukoripar, építőanyag-ipar) szektort érinti. Az energiaadó ugyanakkor a lakossági felhasználókra közvetlenül nincs befolyással, és a fogyasztói árszintre sem gyakorol közvetlen hatást.

Az energiaadó törvény az új adózási rendszert csak a villamos energiára és a földgázra vezeti be. A szénre az átmeneti mentesség biztosítása céljából Magyarország az Európai Uniótól derogációt kért.

Az energiaadó a villamos energia és a földgáz mennyisége alapján azt a személyt terheli, aki azt ténylegesen felhasználja. Az adófizetési kötelezettség az energia termék forgalmazásának azon pontjához kapcsolódik, ahol először beazonosítható a termék felhasználója.

Az energiaadó törvény szerint adóalanynak a következő személyek minősülnek:

- a közüzemi szolgáltató (közüzemi fogyasztónak történő energia értékesítés esetén),
- az energiakereskedő (feljogosított fogyasztónak történő energia értékesítés esetén),
- a feljogosított fogyasztó (belföldön előállítótól, termelőtől, illetve a szervezett piacról vagy külföldről közvetlenül – forgalmazó közbeiktatása nélkül – végzett energia beszerzése esetén),
- az előállító (saját felhasználáshoz történő energia termelés esetén),
- a közüzemi szolgáltató, az energiakereskedő és a hálózati engedélyes (saját célra történő energia felhasználás esetén).

Kiket érint az energiaadó törvény?

Mire terjed ki az energiaadó törvény hatálya?

Kit terhel az energiaadó ?

Ki minősül adóalanynak?

Hogyan kell az energiaadót megfizetni?

Az energiaadót a közüzemi és feljogosított fogyasztónak történő értékesítés, illetve a saját felhasználásra termelt energia esetén, valamint abban az esetben, ha a felhasználó közvetlenül termelőtől vásárol saját célra energiát, önadózással kell megfizetni. Import esetén az adózás kivetés útján történik, ha az importáló az energia felhasználója (végső fogyasztója). Az energiaadó egyfázisú adó, végső soron a nem lakossági felhasználót terheli, esetükben direkt adómentességet biztosít.

Meddig kell az energiaadót bevallani, befizetni?

Az önadózás során az adókötelezettséget havonta kell megállapítani, bevallani és befizetni. Az adóalanyoknak és az adó-visszaigénylésre jogosult személyeknek az adót a tárgyhót követő hó 15. napjáig kell bevallania és megfizetnie, illetve ettől az időponttól igényelheti vissza. Tehát az első bevallást 2004. február 15-éig kell benyújtani a megyeszékhelyen működő vámhivatalokhoz (lásd a

tájékoztató utolsó oldalán) és a MÁK 10032000-01037375 számlaszámára befizetni.

A finanszírozási terhek enyhítése érdekében gyakorított visszaigényléssel is élhet a kohászat a kémiai redukcióban, elektrolitikus és kohászati folyamatban felhasznált energia, valamint a vegyipar a vegyipari alapanyagként felhasznált földgáz adótartalmát illetően. Ha a visszaigényelhető adó összege a tárgyhó 15. napjáig eléri a 10 millió Ft-ot, az már a tárgyhó utolsó napjától visszaigényelhető, így havonta akár kétszer is lehet adó-visszaigénylést érvényesíteni. A gyakorított visszaigénylés első alkalommal a 2004. február hónapban felhasznált földgáz vagy villamos energia esetében vehető igénybe.

Alapesetben a saját felhasználás céljából előállított energia termékadó-köteles, az adót az előállítónak kell megfizetnie. Ez alól azonban néhány esetben kivételt tesz az energiaadó törvény. Felhasználási cél szerinti mentesítést jelent,

hogy a kémiai redukcióban, elektrolitikus és kohászati folyamatban felhasznált saját előállítású energiatermékekre (jellemzően a villamos energiára), továbbá a vegyipari alapanyagként felhasznált saját előállítású földgázra nem kell az adót megfizetni (azok, akik ilyen célra vásárolt energiát használnak fel, utólagos adó-visszaigénylésre jogosultak). Az adó megfizetése nélkül használható fel a megújuló energiából előállított villamos energia is.

Mikor vehető igénybe a gyakorított visszaigénylés?

Mit jelent a felhasználási cél szerinti mentesítés?

Milyen választási lehetősége van a kistermelőnek?

Az 50 megawattnál kisebb teljesítményű, ún. kistermőben történő előállítás, vagyis a kistermelők esetében lehetőség van arra, hogy termelő válasszon aközött, hogy az előállított, saját felhasználású villamos energia után adózik-e, és ebben az esetben visszaigényli a villamos energia előállításához alapanyagként felhasznált földgáz beszerzéskor megfizetett adót, vagy az előállított villamos energiára nem fizet adót, hanem az alapanyagként felhasznált földgáz adóterhét viseli.

Mi az energiaadó alapja és az adótétele?

Az energiaadó törvény a villamos energia esetében megawattórában, a földgáz esetében gigajoule-ban állapítja meg az adó alapját, és ehhez kapcsolódóan határozza meg az adó mértékét, amely villamos energia esetében 186 forint/Mwh és földgáz esetében 56 forint/GJ.

Mikor keletkezik az adófizetési kötelezettség?

A belföldi értékesítés, illetve beszerzés esetén az adófizetési kötelezettség az áfatörvény szerinti teljesítés időpontjában, import esetében a belföldi forgalom számára történő vámkezeléskor (a csatlakozás után más tagállamból történő beszerzés esetén az adóbevallási időszak utolsó napján, import esetében a vámjogi szabad forgalomba bocsátáskor), saját célra történő felhasználás esetén pedig a felhasználás időpontjában keletkezik az eladott vagy beszerzett, a vámkezelt, illetve felhasznált mennyiségre.

Fel kell-e az energiaadót tüntetni az előlegszámlán?

Az energiaadó törvény szerint az energia termékek értékesítése során az ellenérték, illetve a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre keletkezik adófizetési kötelezettség. Az előleg fizetéshez, amely lényegénél fogva nem kötődik (kötődhet) meghatározott energiamennyiséghez, vagyis nem szól konkrét teljesítésről, adófizetési kötelezettség nem rendelhető, így az előleg számlán nem kell energiaadót feltüntetni.

Az energiaszolgáltatás esetén a számlázási időszakok nem esnek egybe a naptári hónapokkal, a 2003. évről áthúzódó, a 2003. december 31-ei fordulónapot és 2004. évi napokat is magába foglaló részszámlák esetében a részszámlák kibocsátásakor technikailag nem megoldható a mennyiségek megbontása, s így a 2004. január 1-jétől hatályos energiaadó törvény szerinti energiaadó a 2004. évi napokra történő megállapítása. Az áthúzódó időszakokra vonatkozóan elfogadható az a gyakorlat, hogy a 2004. január 1-jét követő időszakra eső energiaadó legkésőbb a 2004. évi első számlálóleolvasás alapján kialakított végszámlában kerül felszámításra oly módon, hogy abban az áthúzódó időszakra vonatkozó részszámla alapján időarányosan tüntetik fel a 2004. évre eső, energiaadóval terhelt mennyiséget.

Az energiaadó törvény utólagos adólevonási, – visszaigénylési konstrukciót vezet be a villamos energia, a saját felhasználásra előállított földgázból történő villamos energia, valamint a kapcsolt

Hogyan kell az energiaadót meghatározni áthúzódó időszak esetén?

Mikor keletkezik visszaigénylési jogosultság?

hő- és villamos energia előállításához, továbbá a kémiai redukcióban, elektrolitikus és kohászati folyamatban, és vegyipari termékek alapanyagaként felhasznált energia után, és a lakosságnak szolgáltatott hő előállítására felhasznált energia esetében is visszaigényelhetővé teszi az adót. Az adóvisszaigénylés, -levonás joga – az adott célra ténylegesen felhasznált mennyiségre – a beszerzéshez kapcsolódó vételár, illetve kivetéses adózás esetén a vámhatóság által megállapított adó megfizetésének napján nyílik meg.

Az adó-visszaigénylési, adólevonási jogosultság tényleges fennállását az adóhatóság a beszerzésről kiállított számlák, belső számviteli bizonylatok, felhasználásonkénti elszámolások alapján ellenőrzi.

Változik-e a szabályozás az Európai Unióhoz történő csatlakozással?

Az energiatermékek importálása tekintetében az adófizetési kötelezettség szabályai 2004. május 1-jétől, az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk napjától megváltoznak, mivel a tagállamból beszerzett energiatermékek vámhatárok nélkül fognak hazánkba jutni.

Erre tekintettel a vámhatóság csak az unió kívüli, harmadik országból történő energia beszerzés esetén veti ki az energiaadót a feljogosított fogyasztó (végső felhasználó) által behozott földgázra vagy villamos energiára a vámjogi szabad forgalomba bocsátáskor a vám és egyéb terhek kivetésével egyidejűleg. A feljogosított fogyasztó uniós tagállamból történő beszerzése pedig átkerül az önadózásos rendszerbe. Az import esetén továbbra is marad az a szabály, hogy a vámkezeléskor az importáló személyétől, illetve a

behozatal céljától függően (végső felhasználás vagy továbbértékesítés) veti ki a vámhatóság az energiaadót.

A földgáz esetében egyaránt sor kerülhet az energiadó törvény és a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény (jövedéki adótörvény) szerinti adómérték megállapítására. Ennek ellenére kettős adóztatásról mégsem lehet beszélni.

A földgáz adójogilag kizárólag abban az esetben tartozik a jövedéki adótörvény hatálya alá, ha azt közúti járművek üzemanyagaként értékesítik, importálják, vagy e célra használják fel.

Abban az esetben, ha a földgáz, mint energia (fűtési, tüzelési céllal) kerül felhasználásra, adójogilag az energiaadó törvény hatálya alá tartozik.

Fontosabb fogalmak

Villamos energia: a 2716 vámtarifaszám alá tartozó termék.

Földgáz: a 2711 11 00 és a 2711 21 00 vámtarifaszám alá tartozó termék.

Vámtarifaszám: az Európai Tanács 2658/87/EGK rendeletének a 2031/2001/EGK rendelettel módosított 1. számú mellékletében meghatározott Kombinált Nómenklatúra 2002. január 1-jén hatályos áruazonosító számai.

Közüzemi szolgáltató: az a külön jogszabály szerinti közüzemi szolgáltatási engedéllyel, illetve közüzemi nagykereskedelmi engedéllyel rendel-

Mikor kell a földgáz után jövedéki adót fizetni?

Mikor kell a földgáz után energia adót fizetni?

kező jogi személy, aki közüzemi szerződés alapján a közüzemi fogyasztó számára, a fogyasztó igénye szerint nyújt szolgáltatást.

Közüzemi fogyasztó: az az energiafogyasztó, aki (amely) a közüzemi szolgáltatótól, közüzemi szerződés alapján vételez energiát.

Feljogosított fogyasztó: az az energiafogyasztó, aki a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel, szabad megállapodás alapján vásárol energiát.

Lakossági fogyasztó: az a fogyasztó, aki külön jogszabály alapján lakossági árszabás, illetve díjszabás alapján vesz igénybe szolgáltatást.

Energiakereskedő: az energia rendszeres és üzletszerű, nem saját felhasználási célra történő vásárlását és értékesítését végző, a külön jogszabály szerinti villamos energia-kereskedelmi vagy földgáz-kereskedelmi engedéllyel rendelkező személy.

Termelő: a külön jogszabály szerinti villamos energia termelői engedéllyel rendelkező vagy kiserőmű üzemeltetésére jogosult jogi személy, illetve az a jogi személy, aki külön jogszabály szerinti engedély alapján földgázbányászati tevékenységet végez.

Megújuló energia: a geotermikus, a nap-, a szél- és a vízenergia, továbbá a biomassa (ideértve a biomasszából előállított terméket is).

Szervezett piac: az energia keresletet és kínálatot nyilvánosan meghirdető, előre meghatározott módon, helyen és időben működő koncentrált kereskedelmi forma.

Elosztó hálózat: a villamos energia elosztására és a fogyasztói csatlakozó berendezésekhez való eljuttatás céljára szolgáló vezetékrendszer.

Átviteli hálózat: a villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer.

Működési engedély: a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, valamint a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény alapján kiadott termelői engedély.

Távhőtermelő létesítmény: a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény alapján értelmezett létesítmény.

Hálózati engedélyes: a villamos energiáról szóló 2001. évi CX. törvény, illetve a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerint szállítási, átviteli vagy elosztási tevékenységet végző személy.

Baranya megye

Vámhivatal Pécs
Pécs, Megyeri u. 26.

Bács-Kiskun megye

Jövedéki Központ
Kecskemét
Kecskemét, Batthyány u. 9.

Békés megye

Vámhivatal Békéscsaba
Békéscsaba,
Dr. Becsey Oszkár u. 5.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Vámhivatal Miskolc
Miskolc,
Horváth Lajos u. 17–19.

Csongrád megye

Vámhivatal Szeged
Szeged, Dankó Pista u. 4.

Fejér megye

Vámhivatal Székesfehérvár
Székesfehérvár,
Horváth István út 16–18.

Győr- Moson- Sopron megye

Vámhivatal Győr
Győr, Nádor u. 25.

Hajdú-Bihar megye

Vámhivatal Debrecen
Debrecen, Hatvan u. 45.

Heves megye

Vámhivatal Eger
Eger, Grónay Sándor u. 3.

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Vámhivatal Szolnok
Szolnok, Ady Endre u. 21.

Komárom-Esztergom megye

Vámhivatal Tatabánya
Tatabánya II., Erdész u.
F. épület

Nógrád megye

Vámhivatal Salgótarján
Salgótarján,
Mártírok útja 2.

Somogy megye

Vámhivatal Kaposvár
Kaposvár, Dózsa György u. 9.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Vámhivatal Nyíregyháza
Nyíregyháza, Dózsa
György út 39.

Tolna megye

Vámhivatal Szekszárd
Szekszárd, Damjanich u. 50.

Vas megye

Vámhivatal Szombathely
Szombathely Hunyadi u. 47.

Veszprém megye

Vámhivatal Veszprém
Veszprém, Pápai u. 49.

Zala megye

Vámhivatal Zalaegerszeg
Zalaegerszeg,
Kossuth L. u. 35.

Fővárosban és Pest megyében

**Budapest IV–X., XIII–
XXI és XXIII.
kerületében**

16. sz. Vámhivatal
Budapest,
VI. Rózsa u. 89.

**Budapest I–III., XI–XII
és XXII. kerületében**

és **Pest megyében**
18. sz. Vámhivatal
Budapest,
XXII. Nagytétényi u 52.

A Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága
megbízásából kiadja a VIVA Média • Holding
Felelős kiadó: Moldován Tamás vezérigazgató
Műszaki igazgató: Grünvald Károly